

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/139/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212339
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812212339.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 147, Piešťany, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, Bratislava, proti žalovanému Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. K. I., S. XX, o zaplatenie sumy 678,93 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 25.02.2013 č.k. 9C/379/2012-31 jednohlasne taktó

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 578,60 Eur a trovy konania v sume 40,50 Eur a trovy právneho zast. v sume 109,94 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázané, že žalovaný prostredníctvom poskytnutej kreditnej karty vyčerpал finančné prostriedky v celkovej sume 898,77 Eur a jednotlivými splátkami na istinu celkovo uhradil 300,59 Eur. Preto súd prvého stupňa považoval nárok na zaplatenie sumy 568,18 Eur za dôvodný. Rovnako súd prvého stupňa považoval za opodstatnený poplatok za upomienku v sume 3,26 Eur a sumu 7,36 Eur ako sankciu za omeškanie žalovaného so splácaním predpísaných splátok. Uviedol, že ďalšou časťou nároku žalobcu bola suma 70,13 Eur predstavujúca úrok z úveru. Súd prvého stupňa sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý predstavoval 26,28% ročne. Zdôraznil, že zmluva bola medzi účastníkmi konania uzatvorená v mesiaci september 2009. Úroková miera podobného úveru v bankách v tom čase predstavovala 12,96% p.a.. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 13,32% vyšší ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami. Súd prvého stupňa zdôraznil, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 OZ a vzhľadom na uvedené súd považoval dohodu o výške úrokov nad 12,96% ročne za absolútne neplatnú. V tejto časti teda žalobu zamietol. Rovnako nepriznal žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu v sume 6,01 Eur podľa hlavy 13 § 4 Úverových podmienok s tým, že táto zmluvná pokuta mala predstavovať 8% z čiastky, z ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní. Túto časť zmluvy vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a teda absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 4 OZ. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú znáša spotrebiteľ a v tejto súvislosti poukázal aj na názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/3/2011. Súd prvého stupňa tak vyhovel žalobe o zaplatenie dlžnej istiny a poplatkov za upomienky po odpočítaní úhrady úroku z úveru prevyšujúcej sumu, na ktorú podľa súdu prvého stupňa vznikol žalobcovi nárok. O trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zmeniť tak, aby žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené. Alternatívne navrhol rozsudok v tejto časti zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní napáda žalobca rozhodnutie súdu ohľadom absolútnej neplatnosti výšky úroku nad 12,96% ročne. Zdôrazňuje, že za neprijateľné nemožno považovať podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. V danom prípade výška úrokovej sadzby za poskytnutie úveru- 26,28% ročne, teda cena plnenia, je uvedená jasne a zrozumiteľne na prednej strane zmluvy hrubším písmom tak, aby ju spotrebiteľ nemohol prehliadnuť. Je nesporné, že výška úrokovej sadzby za poskytnutie úveru bola účastníkmi riadne dohodnutá. Ďalej uvádza, že v zmysle prehľadu maximálnej výšky odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru za druhý štvrtrok 2009 bola priemerná úroková miera odplaty v % pre spotrebiteľské úvery čerpané prostredníctvom kreditnej karty vo výške 38,76%. Žalobca má za to, že v danom prípade ide o ročnú úrokovú mieru, nakoľko pri takomto type spotrebiteľských úverov môže úverový vzťah trvať neurčitú dobu a stanovením priemernej výšky úrokovej miery v prehľade na celé dotknuté obdobie by bola v každom individuálnom prípade aplikácia týchto údajov nejednotná. Vzhľadom na uvedené si žalobca v tomto konaní uplatnil voči žalovanému vyčíslený úrok z úveru v sume 70,13 Eur dôvodne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Žalobca ďalej argumentuje opodstatnenosťou svojho nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Uvádza, že súd prvého stupňa v tejto časti vec nesprávne právne posúdil a zdôrazňuje, že niekoľkonásobný postih je bežným riešením zabezpečovania návratnosti plnenia v záväzkových vzťahoch vrátane tých spotrebiteľských o čom svedčí aj § 3 ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorý súbežné použitie týchto sankčných inštitútov nezakazuje. Uvádza, že celková výška sankcií neprevyšuje 3-násobok úrokov z omeškania podľa Nariadenia č. 87/1995 Zb., táto nedosahuje ani len jeho 1-násobok. Žalobca by si v zmysle platných právnych predpisov mohol dokonca uplatňovať úrok z omeškania vo väčšej výške ako to žiada v tomto konaní. V zmysle týchto dôvodov navrhol svojmu odvolaniu vyhovieť a uplatnil tiež nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutej časti a teda vo výroku o zamietnutí žaloby a v súvisiacom výroku o trovách konania účastníkov v zmysle § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je. Výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe vyhovené, nebol dotknutý odvolaním účastníkov, a preto nepodliehalo preskúmvaniu odvolacím súdom (§ 206 ods. 2 veta 1. O.s.p.).

Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 53 ods. 1 OZ v znení platnom k 16.09.2009, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 citovaného zákona, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 39 citovaného zákona, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Z obsahu spisu je zrejmé, že účastníci konania uzatvorili dňa 16.09.2009 zmluvu o úvere s tým, že výška úverového rámca predstavovala 710 Eur, výška mesačnej splátky tvorila 4% z dlžnej čiastky a ročná úroková sadzba predstavovala 26,28%.

Odvolací súd zdôrazňuje, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 OZ). Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 OZ). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100% je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Súd prvého stupňa správne ustálil, že vzhľadom na tieto zistenia je potrebné dohodu vzniknutú medzi účastníkmi vo výške úrokov nad 12,96% ročne považovať za absolútne neplatnú. Pokiaľ súd prvého stupňa nepriznal úroky nad uvedený rozsah, ktoré sú vyššie o 13,32% ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných bankami v tomto období, postupoval správnym spôsobom. Táto okolnosť spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 OZ a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu v uvádzanom rozsahu ako absolútne neplatnú.

Pokiaľ ide o žiadanú zmluvnú pokutu, ktorá je taktiež predmetom konania a to vo výške 8% z každej omeškanej splátky alebo jej časti, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní, spolu so zmluvnou pokutou vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní, správne postupoval súd prvého stupňa pokiaľ aj túto neprimeranú sankciu s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4, § 39 a § 30Z považoval za neprimeranú a v neprospech spotrebiteľa. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že žalobca si v uzatvorenej zmluve preformuloval niekoľkonásobný postih a to jednak úroky z omeškania, zmluvnú pokutu i náhradu škody. To znamená, že takto dojednanú neadekvátnu zmluvnú pokutu je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa preto s poukazom na vyššie uvádzané dôvody správne rozhodol o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, a keďže je správne rozhodnutie aj o trovách konania účastníkov, odvolací súd rozsudok v uvádzanom rozsahu ako vecne správny potvrdil (§ 219 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanému v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.